

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Çıracılık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü

BAHÇECİLİK

SEBZE YETİŞTİRİCİSİ MODÜLER PROGRAMI (YETERLİĞE DAYALI)

2008
ANKARA

ÖN SÖZ

Günümüzde mesleklerin değişim ile karşı karşıya olması ve daha karmaşık bir yapıda bulunmaya başlaması nedeniyle, meslekî yeterliklerin de geniş tabanlı bilgilere, becerilere ve tavırlara dayalı olmasını ve programların buna göre geliştirilmesini zorunlu hâle getirmektedir.

Program çalışmaları kapsamında yapılan sektör tarama ve inceleme çalışmaları sonucunda sektörde faaliyet gösterilen meslekler saptanarak, bu meslekler ikinci, üçüncü ve dördüncü seviye meslek gruplarına ayrılmıştır. Sektörde çalışan kişilerin görüş ve önerilerinden yola çıkılarak her meslek dalına ait anket soruları hazırlanmış, daha sonra anketler yurdun çeşitli bölgelerinde uygulanarak mesleklere özgü yeterlikler belirlenmiştir.

Program geliştirme sürecinin her aşamasında üniversitelerin ve ülkemizin önde gelen sektör temsilcileri ile iş birliği yapılmış kişi ve kurumların program çalışmalarına doğrudan katkıları sağlanmıştır. Sektör ve yükseköğretim kurumlarının beklentileri programa yansıtılarak, mesleklere ait belirlenen yeterlikler öğretim programları ve modüllerin temel dayanağını ve içeriğini oluşturmuştur.

Uluslararası düzeyde meslek elemanlarından beklenen yeterlikler çeşitli araştırmalar ve yerli/yabancı uzman görüşlerine dayanılarak tespit edilmiş, elde edilen sonuçlar program çalışmalarına aktarılmıştır.

Bahçecilik alanı öğretim programları, gelişmelere bağlı olarak esnek ve sürekli güncellenmeye uygun bir yapıda tasarlanmıştır. Bireyler kazandıkları güncel meslekî yeterlikler doğrultusunda istihdam edilebileceklerdir.

Bahçecilik alanı altında yer alan mesleklerde ulusal ve uluslararası düzeyde standartlara uygun, her yaşta ve düzeyde bireye meslekî yeterlikler kazandıracak eğitim ve öğretim olanağı sunulmuştur.

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ	1
SEBZE YETİŞTİRİCİSİ PROGRAMINA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR	3
MESLEK ELEMANI TANIMI	3
GİRİŞ KOŞULLARI	3
İSTİHDAM ALANLARI	3
EĞİTİM-ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	3
EĞİTİMCİLER	3
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	3
BELGELENDİRME	3
YATAY VE DİKEY GEÇİŞLER	4
EĞİTİM SÜRESİ	4
ÖĞRETİM YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	4
İŞ BİRLİĞİ YAPILACAK KURUM VE KURULUŞLAR	4
ÖĞRENCİ/KURSIYER KAZANIMLARI	4
EĞİTİM-ÖĞRETİM FAALİYETLERİ	5
MESLEKİ GELİŞİM MODÜLLERİ	5
MODÜL VE İÇERİKLERİ	6
YETERLİK VE MODÜL TABLOSU	6

SEBZE YETİŞTİRİCİSİ PROGRAMINA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

ALAN : BAHÇECİLİK
MESLEK : SEBZE YETİŞTİRİCİSİ
MESLEK SEVİYESİ : 4 SEVİYE

MESLEK ELEMANI TANIMI

İş organizasyonu yapan, tohumdan fide üreten, toprağı ekim dikime hazırlayarak ekim dikim işlemini yapan, bitkilerin bakım ve kültürel işlemlerini yürüten, ürünü hasat ederek hasat sonrası işlemleri gerçekleştiren, meslekî eğitim faaliyetlerini yürütme bilgi ve becerisine sahip nitelikli kişidir.

GİRİŞ KOŞULLARI

1. İlköğretimi tamamlamış olmak.
2. Mesleğin gerektirdiği işleri ve yeterlikleri yapacak bedensel ve fiziksel özelliklere sahip olmak.

İSTİHDAM ALANLARI

Mesleğin gerektirdiği yeterlikleri kazanan bireyler tarım sektöründe;

1. Dış mekan işletmeleri,
2. Süs bitkileri (iç mekan ve kesme çiçek) seraları,
3. Sebze bahçeleri,
4. Fidanlıklar,
5. Gıda sektörü (konserve, salça, dondurulmuş gıda) vb. yerlerde çalışabilirler.

EĞİTİM-ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI

1. Mesleki Eğitim Merkezleri, Halk Eğitimi Merkezleri ve sektördeki işletmelerde eğitim verilmektedir.
2. Programın uygulanabilmesi için Bahçecilik alanı standart donanımları ve mesleklerin gerektirdiği ekipmanlar sağlanmalıdır.

EĞİTİMCİLER

1. Programın uygulanmasında Bahçecilik alanında eğitim almış ve tercihen sektör deneyimi olan alan öğretmenleri görev almalıdır.
2. Programın uygulanmasında gerektiğinde Bahçecilik alanında sektör deneyimi olan teknisyen ve meslek elemanlarından yararlanılabilir.
3. Usta öğretici; bu programla ilgili modül ve yeterlikleri almış olmalıdır.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bireylerin, çeşitli ölçme araçları kullanılarak;

1. Modüllerin sonunda kazandığı yeterlikler ölçülecektir.
2. Modüller ile kazandıkları bilgi, beceri ve tavırları ölçülecektir.
3. Ölçme sonuçları program sonunda değerlendirilecektir.
4. Eğitim kurumunda, işletmede ve kendi kendilerine yaptıkları tüm öğrenim faaliyetleri değerlendirilecektir.

BELGELENDİRME

Sertifika programlarında; meslek elemanlarının sahip olduğu yeterlikleri kazandırmaya yönelik eğitim ve öğretim verilir. Bu programlarda mesleğin yeterliklerine sahip meslek elemanları yetiştirmek amaçlanmaktadır.

- Sertifika öğretim programı sürecinde bireylerin tamamladığı modüller, aldığı eğitimin tümü ve kazandıkları yeterlikler belgelendirilir.

- Öğretim programının sonunda mesleğin yeterliklerini kazanan bireylerin aldığı belgeler mevzuat doğrultusunda sertifikada değerlendirilir. Bireyler mesleğin düzeyine göre mesleğinde sertifika alabilir.
- Bireyler gelecekte meslek değiştirmek veya mesleğin ilişkili olduğu diğer mesleklere geçmek amacıyla eğitim almak isterse, kazandığı yeterlikler değerlendirilecektir.
- Fark modüllerini tamamlayanlar ikinci bir meslekte kendini yetiştirebilecektir.
- Öğretim programından ayrılan bireyin kazandığı yeterlikler belgelendirilerek istendiğinde diğer sertifika programlarında değerlendirilir.
- Mesleğin seviyesine ve yeterliklerine sahip olanlar sertifika almaya hak kazanır ve ilgili iş yerlerinde çalışabilirler.

YATAY VE DİKEY GEÇİŞLER

Mesleğe yönelik geniş tabanlı yeterlikler kazandırmak hedeflenmiştir.

1. Eğitimin sonunda,mesleğinde sertifika alan birey gerektirdiğinde fark eğitimi olarak diploma programını tamamlayabilir.
2. Meslekî eğitim alan veya bitirmiş olan birey; gerekli modülleri tamamlayarak alandaki diğer meslekler arasında geçiş yapabilir.

EĞİTİM SÜRESİ

1. Meslek programının toplam eğitim süresi 2680/1464 saat olarak planlanmıştır. Bu süreye 440/224 saatlik Mesleki Gelişim Modülleri ile 864 saatlik Mesleki Uygulamalar süreleri ilave edilecektir.
2. Eğitim süresinin okul, işletme ve bireysel öğrenme için ayrılmış dağılımı, modüller ile ilgili açıklamalarda belirtildiği gibi uygulanır.

ÖĞRETİM YÖNTEM VE TEKNİKLERİ

Modüler öğretime yönelik olarak bireysel öğrenme yöntem ve teknikleri uygulanır.

1. Eğitimciler bireylere rehberlik eder.
2. Bireyler kendi kendine öğrenmeye teşvik edilir.
3. Bireylerin aktif olması sağlanır.
4. Bireyler araştırmaya yönlendirilir.
5. Bireyler kendi kendilerini değerlendirebilir.
6. Bireylere meslekî yeterlik kazandırmaya yönelik yöntem ve teknikler uygulanır.

İŞ BİRLİĞİ YAPILACAK KURUM VE KURULUŞLAR

Bireyler, programın gerektirdiği öğretim faaliyetleri, istihdam olanakları ve planlama konularında çevredeki üniversiteler, sivil toplum örgütleri, bahçecilik sektöründe yer alan sera işletmeleri, meslek odaları ve meslek elemanları ile iş birliği yapılarak yönlendirilir.

ÖĞRENCİ/KURSIYER KAZANIMLARI

Programın sonunda mesleğe yönelik olarak öğrenci / kursiyer;

1. Mesleğin ait olduğu alandaki temel bilgi ve becerileri kazanabilecektir.
2. Alanın gerektirdiği temel yeterliklere sahip olabilecektir.
3. Mesleğin gerektirdiği işleri yapabilecektir.
4. Mesleğin gerektirdiği özel mesleki yeterlikleri kazanabilecektir.
5. Öğrenci/Kursiyer merkezli daha aktif ve kendi hızına göre öğrenme olanağı tanıyan kazanımlara sahip olabilecektir.

EĞİTİM-ÖĞRETİM FAALİYETLERİ

1. Sertifika programında yer alan modüllerde öngörülen eğitim öğretim uygulamaları yapılır.
2. Her merkez, 864 saatlik Mesleki uygulamaların içeriğini ağırlıklı olarak mesleğe ait modüllerden olmak üzere, sektörün beklentilerini yansıtacak modüllerden oluşturur. Mesleki uygulamalar, modüllerdeki öğrenme faaliyetlerinin uygulamalarından oluşur.

MESLEKİ GELİŞİM MODÜLLERİ

1. Öğrenci/kursiyerin yaşam boyu kullanabileceği ve mesleki gelişmesine yararlı olabilecek, üretken, bilim ve teknoloji üretimine yatkın, beceri düzeyi yüksek olarak yetiştirilmesi, iyi ilişkiler kurabilmesi, işe uyum sağlayabilmesi gibi genel bilgi ve becerilerin kazandırıldığı modüllerdir.
2. Bu modüller ile öğrenci/kursiyerlere ulusal ve uluslararası iş gücünden beklenen yeterlikleri kazandırmak amaçlanmaktadır.
3. Meslekî Gelişim modül tablosundan, çevrenin istihdam durumu, öğrenci/kursiyerlerin hazır bulunuşluk düzeyi göz önüne alınarak modüller seçilecek ve yeterlik tablosunda yer alan süreye ilave edilecektir.
4. Dördüncü seviye meslek elemanları, bütün Mesleki Gelişim modüllerini tamamlamış olacaklardır.
5. Meslekî gelişim modülleri programlardan bağımsız olarak da kullanılabilir.

KAZANDIRILAN YETERLİKLER		DERSİN MODÜLLERİ	SÜRE
1	Sosyal hayatta sağlıklı ve etkili iletişim kurmak ve sürdürmek	Sosyal Hayatta İletişim	40/16
2	İş hayatında sağlıklı ve etkili iletişim kurmak ve sürdürmek	İş Hayatında İletişim	40/16
3	Türkçe'yi doğru konuşmak	Diksiyon-1	40/32
4		Diksiyon-2	40/32
5	Mesleği ile ilgili gelişmeleri izlemek ve kendini kişisel olarak sürekli geliştirmek	Kişisel Gelişim	40/16
6	İşletme, finansman, pazarlama, reklam, satış, iş hukuku, kariyer gelişimi ve iş kurma becerileri kazanmak	Girişimcilik	40/24
7	Çevreye karşı duyarlı olmak ve çevreyi korumak	Çevre Koruma	40/16
8	Meslek etiği gereklerine uymak	Meslek Etiği	40/16
9	İş yerinde plan, program ve iş organizasyonu yapmak	İş Organizasyonu	40/16
10	İşçi sağlığı mevzuatına uymak ve iş güvenliği önlemlerini almak	İş Güvenliği ve İşçi Sağlığı	40/24
11	Temel düzeyde araştırma yapmak	Araştırma Teknikleri	40/16

MODÜL VE İÇERİKLERİ

- Öğrenme süresi her modül için toplam 40 saattir.
- Kazandırılacak yeterliğe bağlı olarak her modül 40/8, 40/16, 40/24, 40/32 ve 40/40 olabilir.
- Modüllerde önerilen bu süreler öğrenme faaliyetlerindeki teorik ve uygulamalı tüm içeriği kapsar.
- Modül içeriğindeki öğrenme faaliyetinin uygulanması imkânı olmadığında, diğer okullarla ve işletmelerle iş birliği çerçevesinde uygulamalar yapılabilir.
- Kursiyer/öğrencinin önceden kazandığı yeterlikleri tekrar alma zorunluluğu yoktur.
- Modül ve yeterlikler programdaki uygulama sırasına göre alınacaktır.
- Programda yer alan modül ve yeterliklerin uygulama sırası zümre kararı ile belirlenir.

NOT: Sebze Yetiştiricisi programı yeterlikler tablosu ve modülleri aşağıda verilmiştir.

YETERLİK VE MODÜL TABLOSU

YETERLİKLER		MODÜLLER	SÜRE
1	Bilgisayar, temel donanım ve programlarını kullanmak	Bilgisayar Kullanma	40/32
2	Bilgisayarda doküman hazırlamak	Doküman hazırlama	40/32
3	Nokta ve Çizgi ile Yüzey Düzenlemek	Nokta ve Çizgi	40/32
4	Objeleri Açık,Koyu,Işık ve Gölge ile Çalışmak	Açık,Koyu,Işık ve Gölge	40/32
5	Formları Tasarı İlkelerine göre yüzey içinde düzenlemek	Tasarı İlkeleri	40/24
6	Kompozisyonu renklendirmek	Renk	40/32
7	Doku Yorumlarıyla Yüzey Oluşturmak	Doku	40/32
8	Toprak yapısını incelemek	Toprak	40/24
9	Üretim tekniklerini araştırmak	Üretim Teknikleri	40/16
10	Çevre koşullarını düzenlemek	Çevre Koşulları	40/16
11	Sera türlerini araştırmak	Sera Yapım Tekniği	40/16
12	Kültürel işlemleri yapmak	Kültürel Bakım	40/16
13	Pazarlama organizasyonu yapmak	Pazarlama	40/16

14	Dış mekân bitkisi yetiştirmek	Dış Mekân Bitkileri	40/16
15	İç mekân bitkisi yetiştirmek	İç Mekân Bitkileri	40/16
16	Kesme Çiçek yetiştirmek	Kesme Çiçekler	40/16
17	Meyve yetiştirmek	Meyvecilik	40/16
18	Sebze yetiştirmek	Sebzecilik	40/16
19	Bahçe düzenlemek	Bahçe düzenleme(Peyzaj)	40/16
20	Çiçek düzenlemek	Çiçek düzenleme(Çiçekçi)	40/8
21	Bitki Hücre ve Dokusunu incelemek	Hücre ve Doku	40/24
22	Vegetatif ve generatif organları incelemek	Bitki Organları	40/32
23	Bitki su ilişkisini araştırmak	Bitkilerin su metabolizması	40/24
24	Organik madde yapımı ve yıkımını incelemek	Organik madde faaliyeti	40/24
25	Bitkilerde büyüme ve hareket fizyolojisini araştırmak	Bitkilerde büyüme ve gelişme	40/24
26	Domates yetiştirmek	Domates Yetiştiriciliği	40/32
27	Biber yetiştirmek	Biber Yetiştiriciliği	40/32
28	Patlıcan yetiştirmek	Patlıcan Yetiştiriciliği	40/32
29	Brokoli yetiştirmek	Brokoli Yetiştiriciliği	40/16
30	Bürüksel lahanası yetiştirmek	Bürüksel Lahanası Yetiştiriciliği	40/16
31	Ispanak yetiştirmek	Ispanak Yetiştiriciliği	40/16
32	Hıyar yetiştirmek	Hıyar Yetiştiriciliği	40/32
33	Kereviz yetiştirmek	Kereviz Yetiştiriciliği	40/16
34	Fasulye yetiştirmek	Fasulye Yetiştiriciliği	40/24
35	Bezelye yetiştirmek	Bezelye Yetiştiriciliği	40/16

36	Kavun yetiştirmek	Kavun Yetiştiriciliği	40/16
37	Karpuz yetiştirmek	Karpuz Yetiştiriciliği	40/24
38	Karnabahar yetiştirmek	Karnabahar Yetiştiriciliği	40/16
39	Enginar yetiştirmek	Enginar Yetiştiriciliği	40/16
40	Kabak yetiştirmek	Kabak Yetiştiriciliği	40/16
41	Mantar yetiştirmek	Mantar Yetiştiriciliği	40/32
42	Havuğ yetiştirmek	Havuğ Yetiştiriciliği	40/16
43	Turp yetiştirmek	Turp Yetiştiriciliği	40/16
44	Soğan yetiştirmek	Soğan Yetiştiriciliği	40/16
45	Sarımsak yetiştirmek	Sarımsak Yetiştiriciliği	40/8
46	Lahana yetiştirmek	Lahana Yetiştiriciliği	40/16
47	Bakla yetiştirmek	Bakla Yetiştiriciliği	40/16
48	Bamya yetiştirmek	Bamya Yetiştiriciliği	40/16
49	Pırasa yetiştirmek	Pırasa Yetiştiriciliği	40/16
50	Aromatik bitki yetiştirmek	Aromatik Bitkilerin Yetiştiriciliği	40/8
51	Organik tarım hazırlığı yapmak	Organik tarım hazırlığı	40/16
52	Organik tarımda toprak hazırlığı yapmak	Organik tarımda toprak hazırlığı	40/16
53	Organik tarımda üretim yapmak	Organik tarımda üretim	40/16
54	Organik tarımda mücadele yapmak	Organik tarımda mücadele	40/16
55	Topraksız tarım hazırlığı yapmak	Topraksız Tarıma Hazırlık	40/16
56	Hidroponik sistemleri kurmak	Hidroponik Sistemler	40/16
57	Bitkilerde görülen hastalıkları incelemek	Bitki Hastalıkları	40/32

58	Bitkilerde görülen zararlıları incelemek	Bitki Zararlıları	40/32
59	Hastalık ve zararlılarla mücadele yapmak	Mücadele Yöntemleri	40/32
60	Tohumla üretim yapmak	Tohumla Üretim	40/32
61	Çelikle üretim yapmak	Çelikle Üretim	40/32
62	Aşıyla üretim yapmak	Aşıyla Üretim	40/32
63	Daldırmayla üretim yapmak	Daldırmayla Üretim	40/24
64	Ayırma ve bölme ile üretim yapmak	Ayırma-Bölmeye Üretim	40/24
65	Toprağın oluşumunu incelemek	Toprak Oluşumu	40/32
66	Gübreleme yapmak	Gübreleme	40/32
67	Ekim dikim yerlerini hazırlamak	Toprak Hazırlığı	40/32
TOPLAM			2680/1464
MESLEKİ UYGULAMALAR			864
MESLEKİ GELİŞİM MODÜLLERİ			440/224
GENEL TOPLAM			2552